

Ortaokul Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Doğru Kullanma Durumlarının İncelenmesi

ÖZGÜR BABAYİĞİT^a

Geliş Tarihi: 20.11.2018 | Kabul Tarihi: 29.03.2019

Öz: Bu araştırmanın amacı, ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanma durumlarının incelenmesidir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) türündedir. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Yozgat il merkezindeki ortaokulların beşinci sınıfında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde basit seçkisiz küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Küme örnekleme yöntemiyle Yozgat il merkezindeki beş ortaokul tespit edilmiştir. Bu beş ortaokulda öğrenim gören toplam 309 öğrenci örnekleme oluşturmaktadır. Veri toplama aracı "Noktalama İşaretleri Tespit Formu" kullanılmıştır. Veriler 2018 yılı ekim ayında toplanmıştır. Toplanan verilerin analizinde SPSS 21 programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin noktalama işaretlerini doğru kullanma oranı %54,6 olarak tespit edilmiştir. Ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin nokta işaretini doğru kullanım oranı %83, virgül işaretinin doğru kullanım oranı %74, kesme işaretinin doğru kullanım oranı %62; turnak işaretini doğru kullanma oranı %4, noktalı virgül işaretinin doğru kullanım oranı ise %3, üç noktayı doğru kullanma oranı %0'dır.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, beşinci sınıf, öğrenci, noktalama işareti, doğru kullanma.

^a Yozgat Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
ozgur.babayigit@bozok.edu.tr

Examination of the Correct Use of Punctuation Marks for Fifth Grade Students in Secondary Schools

Abstract: The aim of this research is to examine the use of punctuation marks in the fifth grade of middle school students. The research is of the survey type of quantitative research methods. The population of the study consists of the fifth-grade students in the middle school in the city center of Yozgat in the academic year 2018-2019. A simple random cluster sampling method was used in the selection of the sample. Five secondary schools in Yozgat city center were identified by cluster sampling method. A total of 309 students studying in these five secondary schools form the sample. Data collection tool "Punctuation Marks Detection Form" was used. Data were collected in October 2018. SPSS 21 program was used to analyze the collected data. As a result of the research, the correct use of punctuation marks was determined as 54.6%. The correct use rate of the fifth grade students at point mark is 83%, the correct use of commas is 74%, the correct use of the slash is 62%, the correct rate of using the quotation marks is 4%, the correct use of the semicolon is 3%, and the correct use of the three points is 0%.

Keywords: Secondary school, fifth grade, student, punctuation, correct use.

© Babayigit, Özgür. "Ortaokul Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Doğru Kullanma Durumlarının İncelenmesi." *İğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 18 (2019), 355-376.

Giriş

Noktalama işaretleri ilkokul birinci sınıftan başlayarak öğrencilere öğretilmektedir. Bu öğretim, ilkokul birinci sınıfta cümle sonuna konulan noktayla başlamaktadır. Öğrenim seviyesi yükseldikçe, noktalama işaretlerinin sayısı artmakta, kullanım alanları çeşitlendirilmektedir. Araştırmanın giriş bölümünde öncelikle noktalama işareti kavramı tanımlanmıştır. Ardından noktalama işaretinin önemi üzerine durulmuştur.

Öncelikli olarak noktalama işareti kavramının açıklanmasında fayda bulunmaktadır. Noktalama işaretleri, yazılı bir metnin biçimsel ve anlamsal kuruluşuna yardımcı olan, metnin okuyucu tarafından kolay ve çabuk anlaşılmasını sağlayan yardımcı işaretlerdir (Beyreli, 2015, s. 26). Noktalama işaretleri dilin yazılı ifadelerde anlama ve anlatmaya destek sağlayan yazı işaretleridir (Uludağ, 2002, s. 98). Noktalama işareti cümle veya yan cümledeki türlü öğeleri birbirinden ayırmaya yarayan, nokta, virgül, noktalı virgül, iki nokta, üç nokta, soru işareti, ünlem işareti, parantez vb. işaretlerden her biridir (Türk Dil Kurumu, 2018a). Yazıda anlatılanın kolayca anlaşılmasını sağlamak amacıyla kullanılan işaretlere noktalama işaretleri denilmektedir (Yeniçeri, 2008, s. 82). Noktalama işareti, yazının daha iyi anlaşılmasını, konuşma dilindeki eksilteli ya da tonlamayla belirtilen değişmeceli vb. anlatımların yazıda gösterilmesini sağlayan yazılı göstergeler dizgesidir (Bilgin, 2013, s. 133). Bu işaretler, anlamı destekleyen, ancak sesli olarak okunamayan işaretlerdir (Riley, 2006, s. 126). Yapılan noktalama işareti tanımları incelendiğinde, özellikle anlamaya yardımcı olma özelliğinin vurgulandığı görülmektedir.

Yazıda noktalama işareti kullanımının çeşitli amaçları bulunmaktadır. Konuşmanın inceliklerini yazıya aktarmak ve verilen iletiyi eksiksiz ve doğru olarak okura ulaştırabilmek için yazılı anlatımda birtakım işaretlere gereksinim duyulmaktadır (Tolkun, 2013, s. 27). Duygu ve düşünceleri daha açık ifade etmek, cümlenin yapısını ve duraklama noktalarını belirlemek, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmak, sözün vurgu ve ton gibi

özelliklerini belirtmek üzere noktalama işaretleri kullanılmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2018b). Noktalama işareti kullanmadaki amaç, anlatılmak isteneni doğru bir şekilde anlatabilmektir (Atasoy, 2010, s. 824). Noktalama işaretleri; duygu ve düşünceleri doğru anlatmak, cümlelerin yapısını ve duraklama noktalarını belirlemek, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmak, sözün vurgu ve ton gibi özelliklerini belirtmek amacıyla kullanılmaktadır. Noktalama işaretleri, konuşurken söylenenlerin daha iyi anlaşılması için yapılan el yüz işaretleri ya da duraklama ve tonlamanın yazıdaki karşılıklarıdır (Pilancı, 2013, s. 125; Tokun, 2013, s. 29). Noktalama işaretleri, cümleleri tanımlamaya yardımcı olmaktadır (Siljander, Reina ve Siljander, 2005, s. 56). Noktalama işaretleri, sözlü dilin tonlama şekillerinin bir kısmını temsil ve işaret etmektedir (Hall ve Ramig, 1978, s. 17; Oakhill, Cain ve Elbro, 2015, s. 8). Noktalama işaretleri duraklama anlamına gelmektedir (Sherman ve Reed, 1906, s. 13). Noktalama işaretleri, kelimelerin anlam kazanmasını sağlamaktadır (Machado, 2010, s. 507). Noktalama işaretleri, dilbilgisi birimlerini değil, konuşma üretiminin özelliklerini temsil etmek için kullanılmaktadır. Bir soru işareti, bir soru değil, yükselen bir tonlamayı temsil etmektedir. Ses uzatma, kesme, tonlama, vurgu gibi şeyleri temsil etmek için noktalama işaretleri kullanılmaktadır (Heap, 1997, s. 220). Kelimelerin vurgu ve anlamını işaret eden noktalama, anlamın yorumlanmasında anahtardır. Virgöl, noktalı virgöl, nokta ve soru işaretleri de duraklamaları göstermektedir (McNeil, Donant ve Alkin, 1980, s. 135). Noktalama işaretleri, sözlü dilin yazı diline düzgün bir şekilde aktarılabilmesi için gereklidir. Noktalama işaretleri, konuşmayı destekleyen vurgu, tonlama, jest ve mimiklerin yazı diline aktarılmasına yarayan araçlardandır. Noktalama işaretleri yazılanları doğru okuma ve anlamada okuyana kılavuzluk eden yol işaretleridir (Beyreli, 2015, s. 28; Durukoğlu ve Büyükelçi, 2018, s. 12; Sülükçü, 2018, s. 227; Yeniçeri, 2008, s. 82).

Noktalama işaretleri dilbilgisi sınırlarını ifade etmektedir.

Anlamın netleşmesine yardımcı olmaktadır (bir cümle için ilk kelimesi için büyük harf, tam durma, virgül, çizgi) (Palmer, 2011, s. 87). Yazıdaki birimler arasında anlam bağı kuran noktalama işaretleridir (Arı ve Keray, 2012, s. 41). Noktalama işaretleri yazının daha kolay bir biçimde yazılmasına ve açık bir biçimde anlaşılmasına yardımcı olmaktadır (Bilgin, 2013, s. 133; Gordon, 1988, s. 5). Yazının anlaşılmasını kolaylaştırmak, cümleleri ayırmak, anlamı etkili kılmak için noktalama işaretlerini kullanılmaktadır. Noktalama işaretleri okumanın düzenlenmesini, anlamın aydınlığa kavuşmasını ve okuyucunun dikkatini uyanık tutmasını sağlamaktadır (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 1998, s. 84; Uludağ, 2002, s. 101). Noktalama işaretleri cümle öğelerini, iç cümle, ara cümle ve yan cümleleri birbirinden ayırmaya, cümledeki vurgu, ezgi ve durakları belirlemeye yarar. Noktalama işaretleri okuyucuya yol göstermektedir (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 1998, s. 84; Uludağ, 2002, s. 102). Yine bu işaretler, okumanın düzenli yapılmasını sağlamaktadır (Kavcar, Oğuzkan ve sever, 1998, s. 84). Bir yazıda noktalama işaretlerinin eksik ya da aşırı kullanılması metnin biçimsel ve anlamsal özelliklerini olumsuz etkilemektedir (Kurdayıoğlu ve Dölek, 2018, s. 374). Yazının okunmasında ya da anlaşılmasında herhangi bir işlevi olmayan noktalama işareti kullanılmamalıdır; noktalamada ölçüt, işlevsellik olmaktadır (Bilgin, 2013, s. 134). Noktalama işaretleri kurallarının tam ve doğru betimlenmesi, yazılı anlatımı seçen kişilerin, yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve tutarlı kullanmasını sağlamaktadır (Tolkun, 2013, s. 27). Yazıdaki her noktalama işareti bir uyarı gibidir. Kimi konuları uzun uzun açıklamaktan, zaman kaybindan kurtarıp işi kolaylaştırmaktadır (Baraz, 2004, s. 106).

Noktalama işaretlerinin göz ardı edilmesi ya da yanlış kullanılması genellikle eğitim eksikliğinden kaynaklanmaktadır (Harris ve Sipay, 1975, s. 201). Noktalama işaretlerinin kullanım yerlerini çok iyi bilmek ve ona göre kullanmak, metin yazmada başarıyı sağlayan en önemli unsurlardandır. Noktalama işaretlerini kullanmamak ya da yerinde kullanmamak anlamın ka-

rışmasına veya kaybolmasına, yanlış ve ters anlamalara, yazının can sıkıcı bir hale gelmesine yol açmaktadır. Noktalama işaretlerinin kullanım yerlerini öğrenmemiş olanlar yazılı anlamda başarısız duruma düşmektedirler (Uludağ, 2002, s. 102). Önemli olan, noktalama işaretlerinin görevlerini ezberlemek ya da kural olarak öğrenmek değildir. Yazarken bu işaretleri cümlelerin anlatımına uygun bir biçimde bilinçli olarak kullanabilmek gerekmektedir (Baraz, 2004, s. 107). Yazım ve noktalama hataları, bir yazının değerini düşürmektedir. Yazının teknik görünüşü iyi değilse insanlar öğrencinin yazma becerisine şüpheyle bakmakta hem de öğrencinin kurallara uyumunu sorgulamaktadır (Lichtenberger, 2004, s. 11). Noktalama işaretlerinin öğrenimine yönelik olarak, trafik ışıklarındaki gibi, bir cümle- nin ilk harfini yeşil, virgülü sarı, noktayı kırmızı renkte belirtmek noktalama işaretini vurgulamanın etkili bir yoludur (Harris ve Sipay, 1975, s. 466).

Milli Eğitim Bakanlığı (2018, s. 39) Türkçe dersi öğretim programında beşinci sınıflarda noktalama işaretleri ile ilgili şu kazanım bulunmaktadır: “T.5.4.5. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır. Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işareti, noktalı virgül ve köşeli ayraç işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.” Bunun yanı sıra, Ölçme Seçme Ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan sınavların Türkçe sorularında noktalama işaretleri ile ilgili sorular yer almaktadır.

Noktalama işaretleri ile ilgili araştırmalar incelenirken, ortaokul beşinci sınıf seviyesi ölçüt olarak alınmıştır. Sadece ortaokul beşinci sınıf öğrencileri ile yapılan çalışmalar incelenmiştir. Chanquoy (2001) tarafından yapılan araştırmanın amacı, yazma ve gözden geçirme arasındaki sürenin, yazma becerisini geliştirip geliştiremeyeceğini incelemektir. Araştırma deneysel desenedir. Örneklemde 60 öğrenci yer almaktadır. Araştırma sonucunda beşinci sınıf öğrencilerinin yüzde 12,57'lik hata yaptıkları tespit edilmiştir. Özkara ve İzci (2013) tarafından yapılan

çalışmanın temel amacı, ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin ilköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinin Öğretim Programında yer alan noktalama işaretleriyle ilgili kazanımları uygulama düzeyleri ile okumaya yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırmanın örneklemini ise Antalya ilçelerindeki 15 farklı ilköğretim okulundan rastsal olarak seçilmiş 402 beşinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda noktalama işaretlerinin doğru kullanımıyla katılımcıların cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Yıldız (2002) tarafından yapılan araştırmada, ilköğretim 5. sınıf, ilköğretim 8. sınıf, ortaöğretim (lise) 11. (son) sınıf, yükseköğretim (fakülte) 4. (son) sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeyleri; öğrencilerin Türkçe (anadili) etkinliklerine yönelik tutumları ile yazım ve noktalama kurallarını uygulama davranışları arasındaki ilişkiler; öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin akademik özgüvenleri ile yazım ve noktalama kurallarını uygulama davranışları arasındaki ilişkiler belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın örneklemini, Burdur ili merkezindeki 5. ve 8. sınıflarda; 11. sınıfta ve Burdur Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda 4. (son) sınıfta bulunan öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeylerini belirlemek üzere; tümüyle küçük harflerden oluşmuş, paragrafları bulunmayan, yazım ve noktalama kurallarının uygulanmadığı bir metin hazırlanmıştır. Verilerin çözümlenmesi sonucu elde edilen bulgulara göre, 5. sınıf öğrencilerinin noktalama kurallarını uygulama davranışları aritmetik ortalaması 29,46'dır. Karakoyun (2010) tarafından yapılan araştırmacının amacı, ilköğretim 5. sınıf öğrencilerine noktalama işaretlerinin öğretilmesinde Jigsaw I tekniğinin akademik başarıya etkisini belirlemektir. Araştırma, Erzurum il merkezinde bulunan Özel Aziziye İlköğretim Okulu'ndaki 5. sınıf öğrencilerinden toplam 48 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak işbirlikli öğrenme tekniklerinden Jigsaw I'in öğrencilerin noktalama işaretlerine yönelik akade-

mik başarıları üzerinde geleneksel öğretmen merkezli öğretim yöntemine göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yıldırım ve Uludağ (2016) tarafından yapılan araştırma ortaokul öğrencilerinin yazım kuralları ve noktalama işaretlerini kullanma beceri düzeylerini belirlemek üzerine hazırlanmıştır. Çalışmada İstanbul'da bulunan bir okulun 5, 6, 7 ve 8. sınıfında okuyan 404 öğrenciyi kapsayan bir istatistik çalışmasıyla elde edilen veriler kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, araştırmaya katılan 404 öğrenciden noktayı 37'si (% 9.2), virgülü 5'i (% 1.2), soru işaretini 66'sı (% 16.3), ünlemi 42'si (% 10.4), iki noktayı 16'sı (% 4), noktalı virgülü 1'i (% 0.2), üç noktayı 131'i (% 32.4), kısa çizgiyi 53'ü (% 13.1), kesme işaretini ise 57'si (% 14.1) doğru uygulamıştır. Hamzadayı ve Çetinkaya (2013) tarafından yapılan araştırmanın amacı, öğrencilerin bilgi düzeyindeki yazım ve noktalama işaretleri ile ilgili davranışlarını uygulama düzeyine çıkarabilmelerinde dikte yönteminin etkili olup olmadığını sorgulamaktır. Araştırma, Gaziantep ili Vali Lütfullah Bilgin İlköğretim Okulu'nda öğrenim görmekte olan 5. sınıf düzeyindeki 32 kişiden oluşan bir sınıfta gerçekleştirilmiş olup bu öğrencilerden ön-uygulama ve son-uygulamalara katılan 23 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Çalışmada deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin noktalama kurallarını uygulama sürecinde yapmış oldukları yanlışlar açısından ise ön-uygulama ve son uygulamaları arasında son uygulama lehine toplamda % 61,6'lık bir düzelme gerçekleşmiştir.

Bu araştırmanın amacı, ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanma durumlarının incelenmesidir. Yazılı dil gelişiminin az incelenen yönlerinden biri, çocukların noktalama işaretlerini nasıl anladıklarıdır (Hall, 2009, s. 271). Araştırma ile, ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanma oranları belirlenmektedir. Ayrıca hangi noktalama işaretlerini kullanmada sıkıntılar yaşadıkları tespit edilmektedir. Araştırma sonuçları, sınıf öğretmenlerine ve Türkçe öğretmenlerine fikir vermesi açısından

önemlidir. Araştırmanın sınırlılığı, noktalama işaretlerini uygulama metnidir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) türündedir. Tarama araştırması, araştırmacının bir örnekleme veya evrenin tamamına tutumlarını, görüşlerini, davranışlarını veya özelliklerini tanımlamak için bir anket uyguladıkları nicel araştırma türüdür. Araştırmacı anketler (örneğin, postalanan anketler) veya görüşmeler (örneğin, bire bir görüşmeler) kullanarak nicel, sayılandırılmış veri toplamakta ve verileri sorulara verilen cevaplar hakkındaki eğilimleri tanımlamak ve araştırma soruları veya hipotezlerini test etmek için istatistiksel olarak analiz etmektedir. Ayrıca, istatistiksel testin sonuçlarını geçmiş araştırma çalışmalarıyla ilişkilendirerek verilerin anlamlarını da yorumlamaktadır (Creswell, 2012, s. 376). Bu çalışmada, beşinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanabilme durumları incelendiği için tarama yöntemi tercih edilmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Yozgat il merkezindeki ortaokulların beşinci sınıfında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde basit seçkisiz küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Küme örneklemede, mevcut gruplar ve daha sonra bu gruplardan bazılarını rastgele seçilmektedir (McMillan ve Schumacher, 2006, s. 123). Küme örnekleme yöntemiyle Yozgat il merkezindeki beş ortaokul tespit edilmiştir. Bu beş ortaokulda öğrenim gören toplam 309 öğrenci örnekleme oluşturmaktadır. Araştırmaya kaynaştırma öğrencileri dâhil edilmemiştir. Örneklemdeki öğrencilerin demografik özellikleri Tablo 1’de sunulmaktadır.

Tablo 1. Örneklem demografik özellikleri

Öğrenci cinsiyeti		f	%
	Kız	152	49
	Erkek	157	51
Toplam		309	100

Tablo 1 incelendiğinde, örneklemdaki öğrencilerin %49'unun kız, %51'inin erkek olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı "Noktalama İşaretleri Tespit Formu" kullanılmıştır. Form iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde okul adı, öğrenci cinsiyeti bilgileri sorulmaktadır. İkinci bölümde ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2009 yılında beşinci Baskılı "5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı"nda yer alan "Nasreddin Hoca'nın Güneş Gözlüğü" (s. 93-96) adlı metnin ilk iki paragrafı yer almaktadır. Bu ilk iki paragraftaki noktalama işaretlerinin yerine yay ayraç konulmuştur.

Ortaokul beşinci sınıf öğrencilerine uygulanan form Şekil 1'de sunulmaktadır.

Okul Adı:

Öğrenci cinsiyeti: kız erkek

Aşağıda yer alan metinde yay ayraç ile belirtilen boşluklara uygun noktalama işaretini yazınız. Size verilen süre 30 dakikadır.

NASRETTİN HOCA'NIN GÜNEŞ GÖZLÜĞÜ

Bir bilgedir Nasrettin Hoca() bir filozof ve bir tebessüm() Hatta kimi zaman içten bir kahkaha() Kısaca Anadolu insanının mizah duygusunun beslendiği en güçlü kaynak() Sadece Anadolu()nun değil() yüzlerce yıldır tüm bir insanlığın umudunu() sevincini() esprisini temsil eder Nasrettin Hoca() Nasrettin Hoca()nın ünü() yaşadığı coğrafyayı aşarak bütün dünyaya yayılmıştır() Hoca()yı evrensel kılan neden() fıkralarında bütün insanlığı konu etmesidir()

Bu sebeple 1996 yılı() UNESCO tarafından ()Nasrettin Hoca Yılı() ilan edilmiştir() Nasrettin Hoca()nın fıkralarında olaylar ve insanlar() gülünç() tuhaf ve tutarsız yanlarıyla karşımıza çıkar() Hoca() çeşitli insani özelliklerimizi() zayıf yanlarımızı() gururlarımızı() bir bilim adamı gibi gözler() Bizleri çelişkilerimiz içinde ortaya koyar() Hoca hep halkın içinde ve yanında olur() Bu durum çağlar boyu süren bir ()Hoca sevgisi() doğurmuştur()

Şekil 1. Noktalama İşaretleri Tespit Formu

Metnin noktalama işaretleri uygun olarak yerleştirilmiş hali Şekil 2’de sunulmaktadır.

NASRETTİN HOCA’NIN GÜNEŞ GÖZLÜĞÜ

Bir bilgedir Nasrettin Hoca; bir filozof ve bir tebensüm... Hatta kimi zaman içten bir kahkaha... Kısaca Anadolu insanının mizah duygusunun beslendiği en güçlü kaynak. Sadece Anadolu’nun değil; yüzlerce yıldır tüm bir insanlığın umudunu, sevincini, esprisini temsil eder Nasrettin Hoca... Nasrettin Hoca’nın ünü, yaşadığı coğrafyayı aşarak bütün dünyaya yayılmıştır. Hoca’yı evrensel kılan neden, fıkralarında bütün insanlığı konu etmesidir.

Bu sebeple 1996 yılı, UNESCO tarafından "Nasrettin Hoca Yılı" ilan edilmiştir. Nasrettin Hoca'nın fıkralarında olaylar ve insanlar; gülünç, tuhaf ve tutarsız yanlarıyla karşımıza çıkar. Hoca, çeşitli insani özelliklerimizi, zayıf yanlarımızı, gururlarımızı, bir bilim adamı gibi gözler. Bizleri çelişkilerimiz içinde ortaya koyar. Hoca hep halkın içinde ve yanında olur. Bu durum çağlar boyu süren bir "Hoca sevgisi" doğurmuştur.

Şekil 2. Noktalama İşaretleri Yerleştirilmiş Form

Şekil 1 ve Şekil 2’de yer alan noktalama işaretleri tespit formunda otuz üç noktalama işareti kullanılması gereken bölüm bulunmaktadır. Bu yay ayraçların içerisine şu altı noktalama işaretinden birisinin yazılması gerekmektedir. Bu noktala-

ma işaretleri şunlardır: nokta, virgül, noktalı virgül, üç nokta, kesme işareti, tırnak işareti.

Verilerin Toplanması

Veriler 2018 yılı ekim ayında toplanmıştır. Öncelikle Yozgat İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izin alınmıştır. Daha sonra okul müdür yardımcılarını ile iletişime geçilmiştir. Okul müdür yardımcılarının himayesinde veri toplama gerçekleştirilmiştir. Veri toplama süreci iki hafta sürmüştür. Türkçe derslerinde veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir. Öncelikle araştırmacı kendisini Türkçe öğretmenine tanıtmıştır. Daha sonra öğrencilere kendisini tanıtmış ve araştırma hakkında kısaca bilgi vermiştir. "Noktalama İşaretleri Tespit Formu" araştırmacı tarafından öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrencilere otuz dakika süre verilmiştir. Öğrenciler tarafından doldurulan formlar, araştırmacı tarafından toplanmıştır. Devamsızlık yapan öğrencilere veri toplama aracı uygulanmamıştır.

Verilerin Analizi

Toplanan verilerin analizinde SPSS 21 programı kullanılmıştır. "Noktalama İşaretleri Tespit Formu"nda yer alan her bir noktalama işareti, sırayla 1'den 33'e kadar numaralandırılmıştır. Ayrıca araştırmacı tarafından her bir noktalama işaretine bir numara verilmiştir. Örneğin, nokta için 1, noktalı virgül için 2 numaraları verilmiştir. Daha sonra öğrencinin "Nasreddin Hoca'nın Güneş Gözlüğü" başlıklı metinde yazmış olduğu noktalama işaretleri SPSS programına girilmiştir. Öğrencinin boş bırakmış olduğu noktalama işareti için SPSS programının ilgili hücresi boş bırakılmıştır. Böylelikle 33 sütunlu, 309 satırlı veri seti oluşturulmuştur. Öğrencilere ait demografik bilgilerin tanımlanmasında, noktalama işaretlerinin doğruluğunun belirlenmesinde frekans ve yüzde teknikleri kullanılmıştır.

Bulgular

Örnekleme yer alan 309 ortaokul öğrencisi, 33 noktalama işareti yazılması gereken noktalama işaretleri tespit formuna toplamda 10050 noktalama işareti yazmıştır. 147 noktalama

işareti boş bırakılmıştır. Öğrencilerin noktalama işaretlerini doğru kullanma oranı %54,6 olarak tespit edilmiştir.

Öğrencilerin doldurmuş oldukları noktalama işaretleri tespit formları incelenirken çeşitli durumlarla karşılaşılmıştır. Öğrencilerin, noktalama işaretlerinde yer almayan işaretler yazdıkları tespit edilmiştir. Şöyle ki bir öğrencinin noktalı virgül kullanılması gereken yerde, üst üste iki virgül (ˆ) yazdığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra bir öğrenci, noktalı virgölün yazılması gereken yere, üstte virgöl altta nokta (ˆ) yazdığı görülmektedir. Ayrıca bir öğrenci yan yana nokta ve virgöl (.,) bir arada yazmıştır. Bunun yanı sıra öğrencilerin noktalama işaretleri incelendiğinde, özellikle "gurur, kahkaha, gülünç, ilan edilmiştir" kelimelerinden sonra ünlem işaretini (!) kullandıkları tespit edilmiştir.

Öğrencilerin noktalama işaretleri tespit formuna yazmış oldukları noktalama işaretlerini doğru kullanma oranları aşağıda sunulmaktadır. Metinde noktalama işaretinden hemen sonra öğrencilerin noktalama işaretini doğru kullanma oranı verilmektedir.

Bir bilgedir Nasrettin Hoca;(doğru kullanım oranı %4,9) bir filozof ve bir tebessüm...(doğru kullanım oranı %0) Hatta kimi zaman içten bir kahkaha...(doğru kullanım oranı %0) Kısaca Anadolu insanının mizah duygusunun beslendiği en güçlü kaynak .(doğru kullanım oranı %79,6) Sadece Anadolu'(doğru kullanım oranı %68,9)nun değil;(doğru kullanım oranı %3,9) yüzlerce yıldır tüm bir insanlığın umudunu,(doğru kullanım oranı %86,4) sevincini,(doğru kullanım oranı %81,6) esprisini temsil eder Nasrettin Hoca... (doğru kullanım oranı %0) Nasrettin Hoca'(doğru kullanım oranı %71,8)nün ünü, (doğru kullanım oranı %67) yaşadığı coğrafyayı aşarak bütün dünyaya yayılmıştır.(doğru kullanım oranı %84,5) Hoca'(doğru kullanım oranı %39,8)yı evrensel kılan neden,(doğru kullanım oranı %48,5) fıkralarında bütün insanlığı konu etmesidir.(doğru kullanım oranı %81,6).

Bu sebeple 1996 yılı,(doğru kullanım oranı %58,3) UNESCO tarafından "(doğru kullanım oranı %5,8) Nasrettin Hoca Yılı"(doğru

kullanım oranı %5,8) ilan edilmiştir.(doğru kullanım oranı %85,4) Nasrettin Hoca' (doğru kullanım oranı %67)nin fıkralarında olaylar ve insanlar;(doğru kullanım oranı %1) gülünc,(doğru kullanım oranı %85,4) tuhaf ve tutarsız yanlarıyla karşımıza çıkar.(doğru kullanım oranı 80,6) Hoca,(doğru kullanım oranı %61,2) çeşitli insani özelliklerimizi,(doğru kullanım oranı %84,5) zayıf yanlarımızı,(doğru kullanım oranı %87,4) gururlarımızı,(doğru kullanım oranı %83,5) bir bilim adamı gibi gözler. (doğru kullanım oranı %76,7) Bizleri çelişkilerimiz içinde ortaya koyar.(doğru kullanım oranı %83,5) Hoca hep halkın içinde ve yanında olur.(doğru kullanım oranı %81,6) Bu durum çağlar boyu süren bir " (doğru kullanım oranı %9,7) Hoca sevgisi"(doğru kullanım oranı %9,7) doğurmuştur.(doğru kullanım oranı %93,2).

Öğrencilerin noktalama işaretleri tespit formuna yazmış oldukları noktalama işaretleri gruplandırılarak incelenmiştir. Öncelikle nokta işaretini doğru kullanım oranı incelenmiştir. Noktalama işaretleri tespit formunda dokuz adet nokta işaretinin kullanılması gereken yer bulunmaktadır. 309 ortaokul beşinci sınıf öğrencisinin Noktalama İşaretleri Tespit Formunda nokta işaretinin kullanılması gereken yerlerde 2760 işaret yazdıkları belirlenmiştir. Bu işaretlerden 2307'si noktadır. 21 yer boş bırakılmıştır. Nokta işaretinin doğru kullanım oranı ise %83 olarak hesaplanmaktadır.

Virgül işareti doğru kullanım oranı incelenmiştir. Noktalama işaretleri tespit formunda on adet virgül işaretinin kullanılması gereken yer bulunmaktadır. 309 ortaokul beşinci sınıf öğrencisi ve on adet virgül işareti konulması gereken yer olduğundan, toplamda 3090 adet virgül işareti kullanılması gereken yer bulunmaktadır. Belirtilen 3090 adet boşluğa, toplamda 3030 adet noktalama işareti yazılmıştır. 60 boşluğa noktalama işareti yazılmamıştır. Bu noktalama işaretlerinden 2298 adedi virgül olarak yazılmıştır. Virgül işaretinin doğru kullanım oranı ise %74 olarak hesaplanmaktadır.

Noktalı virgül işaretinin doğru kullanım oranı incelenmiştir. Noktalama işaretleri tespit formunda üç adet noktalı virgül

işaretinin kullanılması gereken yer bulunmaktadır. 309 ortaokul beşinci sınıf öğrencisi ve üç adet noktalı virgül işareti konulması gereken yer olduğundan, toplamda 927 adet noktalı virgül işareti kullanılması gereken yer bulunmaktadır. Belirtilen toplam 927 boşluğa, 912 adet noktalama işareti yazılmıştır. Bu noktalama işaretlerinin 30 tanesi noktalı virgüldür. Noktalı virgül işaretinin doğru kullanım oranı ise %3 olarak hesaplanmaktadır. Öğrencilerin noktalı virgül işaretinin yerine hangi noktalama işaretini kullandıkları araştırılmak istenmiştir. Öğrencilerin noktalı virgül yerine 696 adet virgül işareti kullandıkları belirlenmiştir. Bu durumda öğrencilerin %75'inin noktalı virgül kullanılması gereken yere, virgül işareti kullandıkları tespit edilmiştir.

Üç nokta işaretinin doğru kullanım oranı incelenmiştir. Noktalama işaretleri tespit formunda üç adet üç nokta işaretinin kullanılması gereken yer bulunmaktadır. 309 ortaokul beşinci sınıf öğrencisi ve üç adet üç nokta işareti konulması gereken yer olduğundan, toplamda 927 adet üç nokta işareti kullanılması gereken yer bulunmaktadır. Belirtilen bu boşluklara toplamda 925 adet noktalama işareti yazılmıştır. Bu noktalama işaretlerinden hiç birisi üç nokta değildir. Yani öğrencilerin üç noktayı doğru kullanma oranı %0'dır. Üç nokta yerine hangi noktalama işaretinin kullanıldığı araştırılmıştır. İnceleme sonucunda 645 adet nokta işaretinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durumda öğrencilerin üç nokta kullanılması gereken yerde %70 oranında nokta işareti kullandığı anlaşılmaktadır.

Kesme işaretinin doğru kullanım oranı incelenmiştir. Noktalama işaretleri tespit formunda dört adet kesme işaretinin kullanılması gereken yer bulunmaktadır. 309 ortaokul beşinci sınıf öğrencisi ve dört adet kesme işareti kullanılması gereken yer olduğundan, toplamda 1236 adet kesme işareti kullanılması gereken yer bulunmaktadır. Belirtilen toplam 1236 adet boşluğa, 1209 adet noktalama işareti yazılmıştır. Bu noktalama işaretlerinin 765 tanesi kesme işaretidir. Kesme işaretinin doğru kullanım oranı ise %62 olarak hesaplanmaktadır.

Son olarak tırnak işaretinin doğru kullanım oranı incelenmiştir. Noktalama işaretleri tespit formunda dört adet üç tırnak işaretinin kullanılması gereken yer bulunmaktadır. 309 ortaokul beşinci sınıf öğrencisi ve dört adet tırnak işareti kullanılması gereken yer olduğundan, toplamda 1236 adet tırnak işareti kullanılması gereken yer bulunmaktadır. Belirtilen bu boşluklara toplamda 1218 adet noktalama işareti yazılmıştır. Bu noktalama işaretlerinden 48'i tırnak işaretidir. Yani öğrencilerin tırnak işaretini doğru kullanma oranı %4'tür. Tırnak işareti yerine hangi noktalama işaretinin kullanıldığı araştırılmıştır. İnceleme sonucunda 705 adet virgül işaretinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durumda öğrencilerin tırnak işareti kullanılması gereken yerde %58 oranında virgül işareti kullandığı anlaşılmaktadır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Örnekleme yer alan 309 beşinci sınıf ortaokul öğrencisi, 33 noktalama işareti yazılması gereken noktalama işaretleri tespit formuna toplamda 10050 noktalama işareti yazmıştır. 147 noktalama işareti boş bırakılmıştır. Öğrencilerin noktalama işaretlerini doğru kullanma oranı %54,6 olarak tespit edilmiştir. Chanquoy (2001) tarafından yapılan araştırma sonucunda beşinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretleri kullanımında %12,57'lik hata yaptıkları tespit edilmiştir. Oysaki bu araştırma sonucunda beşinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerinde %53,6 oranında hata yaptığı tespit edilmiştir. İngiltere'de öğrenim gören beşinci sınıf öğrencilerinin, Türkiye'de öğrenim gören beşinci sınıf öğrencilerinden, noktalama işaretlerini kullanma bakımından daha iyi olduğunu söylemek mümkündür. Özkara ve İzci (2013) tarafından yapılan araştırma sonucunda 5. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun noktalama işaretlerini doğru bir biçimde uygulayabilme konusunda büyük oranda sıkıntı yaşadıkları tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda, ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin nokta işaretinin doğru kullanım oranı %83 olarak hesaplanmaktadır. Yıldırım ve Uludağ (2016) tarafından yapılan araştırma sonucunda ortaokul öğrencileri noktayı %9,2 doğru uygulamış-

tır. Virgül işaretinin doğru kullanım oranı %74 olarak hesaplanmaktadır. Yıldırım ve Uludağ (2016) tarafından yapılan araştırma sonucunda ortaokul öğrencileri virgüülü %1,2'si doğru uygulamıştır. Kesme işaretinin doğru kullanım oranı %62 olarak hesaplanmaktadır. Yıldırım ve Uludağ (2016) tarafından yapılan araştırma ortaokul öğrencileri kesme işaretini ise %14,1'i doğru uygulamıştır. Öğrencilerin tırnak işaretini doğru kullanma oranı %4'tür. Tırnak işareti yerine hangi noktalama işaretinin kullanıldığı araştırılmıştır. İnceleme sonucunda öğrencilerin tırnak işareti kullanılması gereken yerde %58 oranında virgül işareti kullandığı anlaşılmaktadır. Noktalı virgül işaretinin doğru kullanım oranı ise %3 olarak hesaplanmaktadır. Öğrencilerin noktalı virgül işaretinin yerine hangi noktalama işaretini kullandıkları araştırılmak istenmiştir. Öğrencilerin %75'inin noktalı virgül kullanılması gereken yere, virgül işareti kullandıkları tespit edilmiştir. Yıldırım ve Uludağ (2016) tarafından yapılan araştırma ortaokul öğrencileri noktalı virgüülü %0,2 doğru uygulamıştır. Öğrencilerin üç noktayı doğru kullanma oranı %0'dır. Üç nokta yerine hangi noktalama işaretinin kullanıldığı araştırılmıştır. Öğrencilerin üç nokta kullanılması gereken yerde %70 oranında nokta işareti kullandığı anlaşılmaktadır. Yıldırım ve Uludağ (2016) tarafından yapılan araştırma sonucunda ortaokul öğrencileri üç noktayı %32,4 doğru uygulamıştır. Yapılan araştırma ile Yıldırım ve Uludağ (2016) tarafından yapılan araştırma sonucunda, öğrencilerin noktalama işaretlerini doğru kullanım oranları arasında farklılıklar göze çarpmaktadır. Bu durumun nedeni olarak, veri toplama aracının farklılığı akla gelmektedir.

Öğrencilerin, noktalama işaretlerinde yer almayan işaretler yazdıkları tespit edilmiştir. Şöyle ki bir öğrencinin noktalı virgül kullanılması gereken yerde, üst üste iki virgül (ˆ) yazdığı belirlenmiştir. Oysaki noktalama işaretlerimizde böyle bir işaret bulunmamaktadır. Bunun yanı sıra bir öğrenci, noktalı virgülin yazılması gereken yere, üstte virgül altta nokta (ˆ) yazdığı görülmektedir. Ayrıca bir öğrenci yan yana nokta ve virgüülü (.,)

bir arada yazmıştır. Belirtilen durumlar ile ilgili olarak, öğrencilerin noktalı virgülü tam olarak öğrenemedikleri düşünülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerin noktalama işaretleri incelendiğinde, özellikle “gurur, kahkaha, gülünç, ilan” kelimelerinden sonra ünlem işaretini (!) kullandıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin cümle anlamına odaklanmayıp, heyecan ve coşku anlamları içeren kelimelerden sonra ünlem işaretini kullandıkları düşünülmektedir.

Araştırma sonuçları toparlanacak olursa, ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanabilme açısından orta derecede başarı gösterdikleri anlaşılmaktadır. Nokta, virgül ve kesme işaretlerini kullanılabilme durumu iyi seviyededir. Ancak öğrencilerin tırnak işareti, noktalı virgül ve üç noktayı doğru kullanma durumları çok düşük seviyededir.

Araştırma sonucunda bir özeleştiri paylaşmakta fayda bulunmaktadır. Araştırmacı tarafından kullanılan formda, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi gibi diğer önemli noktalama işaretlerinin kullanılmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum ise, araştırmacı tarafından, araştırma sonrasında fark edilmiştir.

Araştırma sonuçları kapsamında şu önerilerde bulunmaktadır:

- Ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanma bakımından düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin noktalama işaretlerini doğru kullanmalarını geliştirmek açısından, örnek olarak dikte çalışmalarının yapılması önerilmektedir.
- Sınıf öğretmenleri ve Türkçe öğretmenleri tarafından noktalama işaretlerine yönelik daha fazla etkinlik yapmaları önerilmektedir. Buna örnek olarak kompozisyon etkinlikleri verilebilmektedir.
- Öğrencilerin yazılı ürünlerinin Türkçe öğretmenleri tarafından incelenmesi önerilmektedir. Noktalama işaretlerindeki yanlışlıkların kırmızı kalemle düzeltilerek tekrar öğrencilerce incelenmesi sağlanmalıdır.

- Yapılan bu araştırmada hazır bir metin kullanılmıştır. Yapılacak araştırmalarla, farklı bir metinle veya öğrenci kompozisyonlarıyla noktalama işaretlerinin çalışılması önerilmektedir.
- Bu araştırmada incelenmemiş olan soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi işareti gibi noktalama işaretlerinin araştırılması önerilmektedir.

Kaynaklar

- Arı, G. ve Keray, B. (2012). Sekizinci sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini uygulama düzeyi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (42), 40-54.
- Atasoy, F. O. (2010). Noktalama işaretlerinin tarihi. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 5 (2), 823-861.
- Baraz, N. (2004). Noktalama İşaretleri. H. Pılandı (Ed.). *Türk Dili* (2. Baskı). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını. 105-120.
- Beyreli, L. (2015). Yazı dili ve özellikleri. L. Beyreli (Ed.). *Yazılı ve sözlü anlatım* (8. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Bilgin, M. (2013). *Anlamdan anlatıma Türkçemiz* (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Chanquoy, L. (2001). How to make it easier for children to revise their writing: A study of text revision from 3rd to 5th grades. *British Journal of Educational Psychology*, 71 (1), 15-41. <http://dx.doi.org/10.1348/000709901158370>
- Chanquoy, L. (2001). How to make it easier for children to revisetheir writing: A study of text revision from 3rdto 5th grades. *British Journal of Educational Psychology*, 71, 15-41.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational research: planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (4th ed.). Boston: Pearson Education, Inc.
- Durukoğlu, S. ve Büyükelçi, B. (2018). Türk dilinde noktalama işaretlerinin kullanımı ve tarihi gelişimi. *Akra Kültür Sanat Ve Edebiyat Dergisi*, 6 (14), 11-26.

- Gordon, I. (1988). Punctuation. Hong Kong: Longman English Guides.
- Hall, M. ve Raig, C. J. (1978). Linguistic Foundations for Reading. Ohio: Charles E. Merrill Publishing Company A Bell & Howell Company.
- Hall, N. (2009). Developing an Understanding of Punctuation. R. Beard, D. Myhill, J. Riley and M. Nystrand (Eds.). The SAGE Handbook of Writing Development. London: SAGE Publications Ltd.
- Hamzadayı, E. ve Çetinkaya, G. (2013). Dikte uygulamalarının 5. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını uygulama becerilerine etkisi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(3), 133-143.
- Harris, A. ve Sipay, E. R. (1975). How to increase reading ability (sixth edition). New York. David McKay Company, Inc.
- Heap, J. L. (1997). Conversation analysis methods in researching language and education. Research methods in language and education / edited by Nancy H. Hornberger and David Corson. (Encyclopedia of language and education v. 8). Rotterdam: Springer Science+Business Media Dordrecht. 217-225.
- Jonasson, D. H., Myers J. ve Mckillap A. M. (1996). From Constructivism to Constructionism: Learning with Hypermedia/Multimedia Rather Than from it. B. G. Wilson (Ed.). Constructivist learning environments: case studies in instructional design, New Jersey: Educational Technology Publications.
- Karakoyun, M. E. (2010). İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerine noktalama işaretlerinin öğretiminde işbirlikli öğrenme tekniklerinden jigsaw'ın akademik başarıya etkisi. Yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. Ve Sever, S. (1998). Türkçe öğretimi. Ankara: Engin Yayınevi.
- Kurudayıoğlu, M. ve Dölek, O. (2018). Noktalama İşaretlerinin Öğretimine İlişkin Öğretmen Görüşleri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14 (1), 372-385. <http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.371047>

- Lichtenberger, E. O. (2004): Essentials of assessment report. Hoboken: John Wiley&Sons Incorporated.
- Machado, J. M. (2010). Early Childhood Experiences in Language Arts: Early Literacy (Ninth Edition). Belmont: Wadsworth Cengage Learning.
- McMillan J. H. ve Schumacher, S. (2006). Research in education: evidence-based inquiry (6th ed.). Boston: Pearson Education, Inc.
- McNeil, J. D., Donant, L. ve Alkin M. C. (1980). How to Teach Reading Successfully. Boston: Little, Brown and Company.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2009). 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (5. Baskı). Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). Türkçe dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar). Ankara.
- Oakhill, J., Cain, K. ve Elbro, C. (2015). Understanding and teaching reading comprehension: a handbook. Oxon: Routledge Taylor & Francis Group.
- Özkara, Y. ve İzci G. (2013). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okumaya Yönelik Tutumları İle Noktalama İşaretlerini Uygulama Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Cumhuriyet International Journal of Education, 2 (2), 1-9.
- Palmer, S. (2011). How to teach writing across the curriculum: ages 6-8 (2nd ed.). Oxon: Routledge Taylor & Francis Group.
- Pıllancı, H. (2013). Noktalama İşaretleri. Ş. D. Belet (Ed.). Türkçe Yazılı Anlatım (2. Baskı). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını. 123-140.
- Riley, J. (2006). Language and Literacy 3-7. London: SAGE Publications Ltd.
- Sherman, E. B. ve Reed, A. A. (1906). Essentials of teaching reading. Nebraska: The University Publishing Company.
- Siljander, R. P., Reina, J. A. ve Siljander, J. A. (2005). Literacy tutoring handbook: a guide to teaching children and adults to read and write. Illinois: Charles C Thomas Publisher, Ltd.
- Sülükçü, Y. (2018). TDK'nin yazım kılavuzu'ndaki noktalama işaretleri

- hakkında bir inceleme ve tespit edilen problemler için öneriler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (43), 225-255.
- Tolkun, S. (2013). Noktalama İşaretleri. M. Macit, S. Cavkaytar (Ed.). *Türk Dili II. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını*. 123-140. 26-53.
- Türk Dil Kurumu (2018a). Güncel Türkçe Sözlük. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&kelime=noktalama%20i%C5%9Fareti&guid=T
- Türk Dil Kurumu (2018b). Noktalama İşaretleri (Açıklamalar). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=187:Noktalama-Isaretleri-Aciklamalar&catid=50:yazm-kurallar&Itemid=132
- Uludağ, E. (2002). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını uygulama beceri düzeyleri. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4 (1), 97-114.
- Yeniçeri, H. (2008). Yazım kuralları. S. Odacı (Ed.). *Üniversiteler için dil ve anlatım dil-yazılı anlatım-sözlü anlatım-etkili iletişim*. Konya: Tablet Yayınları. 63-99.
- Yıldırım, D. ve Uludağ, E. (2016). Ortaokul Öğrencilerinin Bazı Noktalama İşaretlerini ve Yazım Kurallarını Uygulayabilme Düzeyleri (İstanbul Örneği). *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 319-342.
- Yıldız, Z. (2002). Değişik öğretim kademelerindeki öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeyleri. Yüksek lisans tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Isparta.